

UiO : **Institutt for offentlig rett**
Det juridiske fakultet

Oversikt over «Avfallsretten»

Avfall

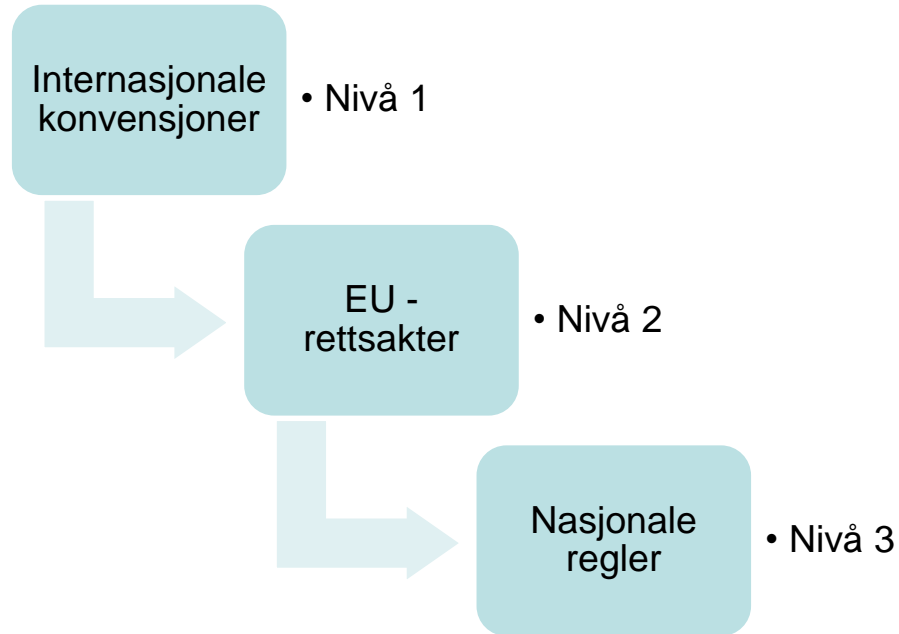
Hva er «Avfallsrett»?

Med «avfallsrett» mener jeg de rettsreglene som direkte sier noe om hvordan avfall skal håndteres og behandles.

- Tydeligere at det eksisterer «avfallsrett» på internasjonalt og europeisk nivå
- Nasjonalt er «avfallsrett» i praksis kap. 5 i forurensningsloven med tilhørende forskrifter

De tre nivåene med avfallsregelverk

Nivå 1 – internasjonalt regelverk

Hong-Kong Konvensjonen

MARPOL - konvensjonen

Globally Harmonized System
(GHS)

Convention concerning International
Carriage by Rail (COTIF) av 9. mai
1980 (RID)

OSPAR - Konvensjonen

OECD-vedtaket

Bamako - konvensjonen

The European Agreement concerning the
International Carriage of Dangerous Goods by
Road (ADR)

Minamatakonvensjonen

Nordiske miljøvernkonvensjonen

Stockholm - konvensjonen

Basel - konvensjonen

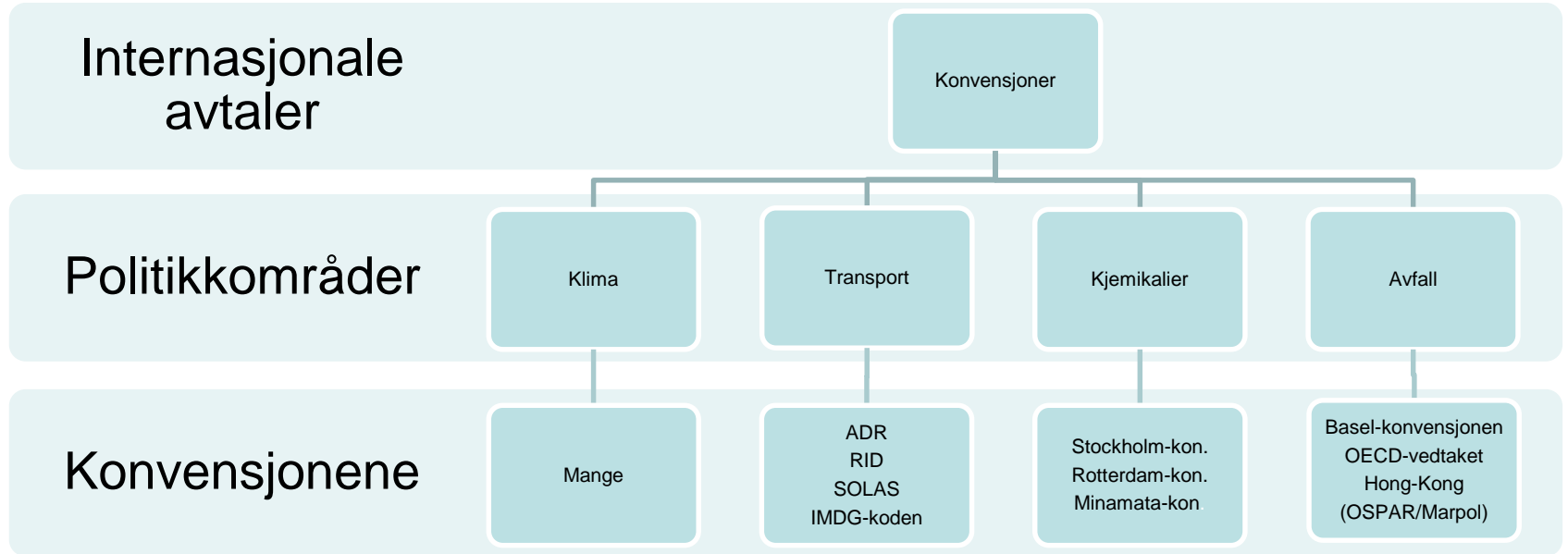
Rotterdam - konvensjonen

IMDG-koden (Solas)

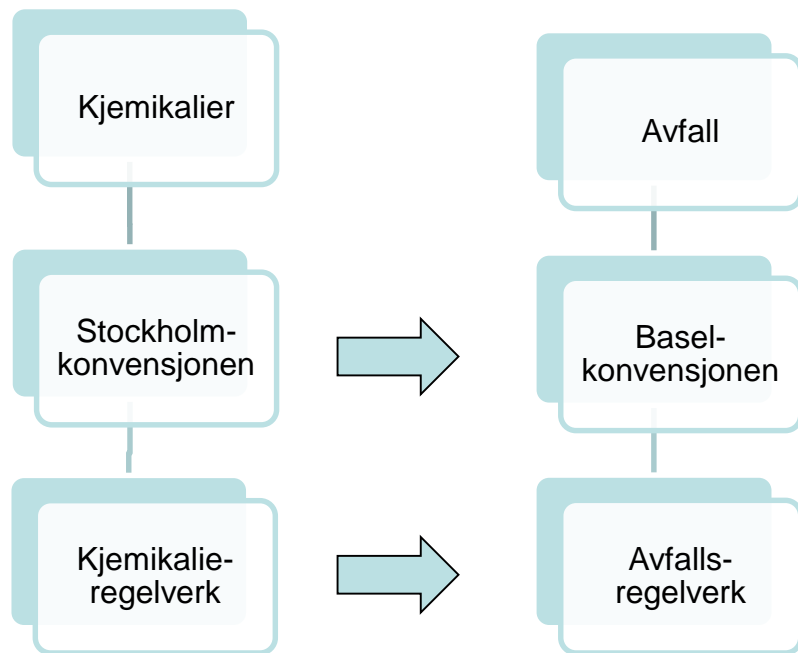
Oversikt over nivå 1

System basert på hvilke problemer menneskeheten til enhver tid forsøker å løse

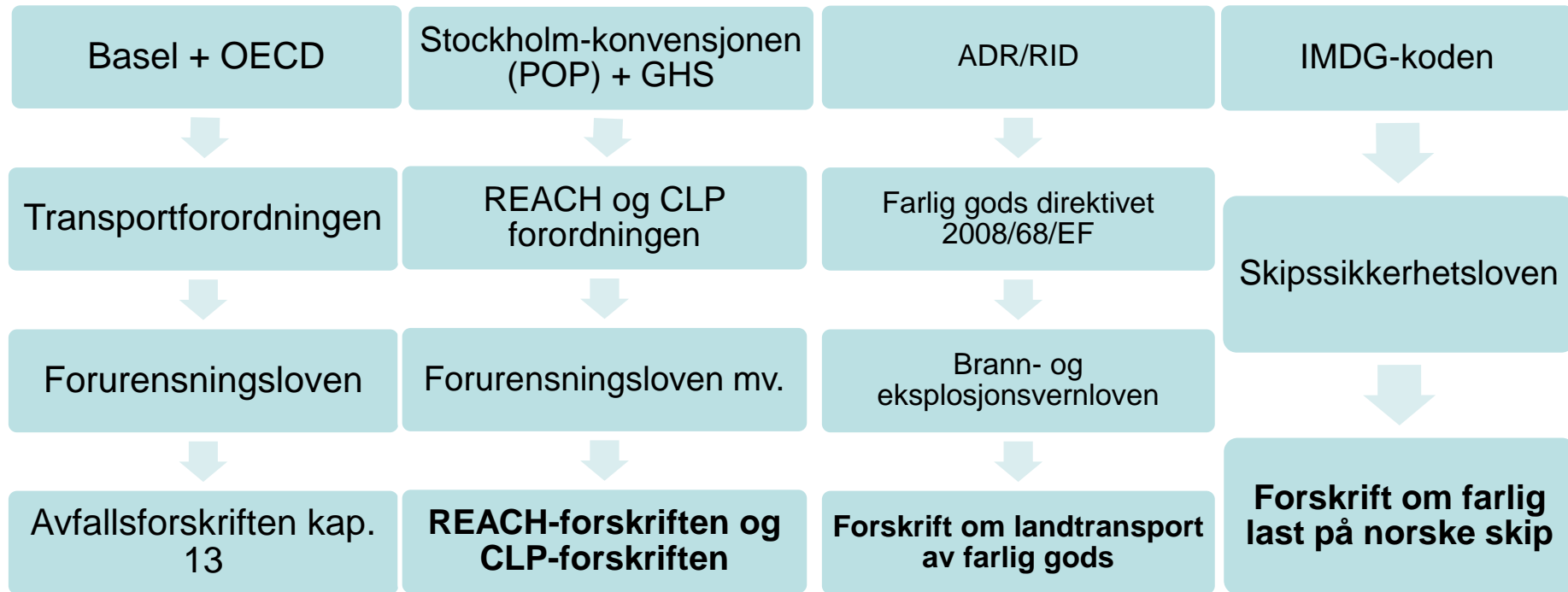

Nær sammenheng mellom kjemikalier og avfall

Kjemikalier og avfall har tradisjonelt vært adskilte rettsområder, hvor fokus i førstnevnte tradisjonelt har vært å hindre farlige kjemikalier i omløp.

Sammenheng mellom nivå 1, 2 og 3

Vi tar vekk transportregelverket og avfall fra skip mv.

(1) ADR/RID, IMDG-koden

- Forskrift om landtransport av farlig gods (implementerer ADR/RID-regelverket)
- Forskrift om farlig last på norske skip (direktiv)

(2) Hong Kong – konvensjonen (skip som avfall)

- Gjennomført i Forordning (EU) nr. 1257/2013
- Gjennomført i norsk rett i forskrift om gjenvinning av skip og flyttbare innretninger av 6. desember 2018.

(3) MARPOL (avfall fra skip og mottak i havner)

- Avfallsregelverket gjennomført i «skipsavfallsdirektivet» 2019/883/EU*
- Gjennomført i norsk rett i forurensningsforskriften kap. 20 om Levering og mottak av avfall og lasterester fra skip (havner)
- Se også forurensningsforskriften kap. 21 – 23.
- Se også forskrift 30. mai 2012 nr. 488 om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger (MARPOL-forskriften).

Særlig om Basel - konvensjonen

FN-konvensjon som regulerer grensekryssende transport av farlig avfall (og litt mer) mellom land

Basel - konvensjonen

Pilar 1 –
Regulering av
grensekryssende
transport av farlig
avfall

Pilar 2 –
Regulering av
"other waste"
blandet
husholdningsavfall
og plast

Pilar 3 –
Forpliktelser for
medlemmene til å
sikre forsvarlig
behandling av
farlig avfall

BASEL CONVENTION

*the world environmental
agreement on wastes*

Europeisk nivå

To hovedgrupper av regelverk:

- (1) Rettsakter som regulerer særskilte avfallsstrømmer
- (2) Rettsakter som regulerer særskilte former for behandling av avfall

Gruppe 1 - avfallsstrømmer

Rammedirektivet for avfall (2008/98/EF)

- WEEE-direktivet (2012/19/EU)
- Batteridirektivet (2006/66/EF)
- Kasserte kjøretøy (2000/53/EF)
- Emballasjeavfallsdirektivet (1994/62/EF)
- Mineralavfallsdirektivet (2006/21/EF)
- Slamdirektivet (86/278/EF)

*Forordning om animalske biprodukter, gjødselvarer-, forvarer- og kjemikalierregelverket

Gruppe 2 - håndtering

- **Transportforordningen** (forordning 1013/2006/EF)
  - EUs gjennomføring av Basel-konvensjonen og OECD-vedtaket
- **Deponidirektivet (1999/31/EF)**
  - Regulerer permanent nedgravning av avfall (deponering)
  - Viktig virkemidler for å vri «avfallspolitikken»
- **Industriutslippsdirektivet (2010/75/EU)**
  - Sentrale bestemmelser om avfall, blant annet knyttet til forbrenning
  - Sentrale BAT-konklusjoner blant for «Waste Treatment» – 52 anbefalinger

Rettspraksis* fra EU-domstolen

Rammedirektivet for avfall (2008/98/EF)

- Ca 50 dommer

Transportforordningen

- Ca 30 dommer

Saker under andre «avfallsdirektiv»

- Ca 20 dommer

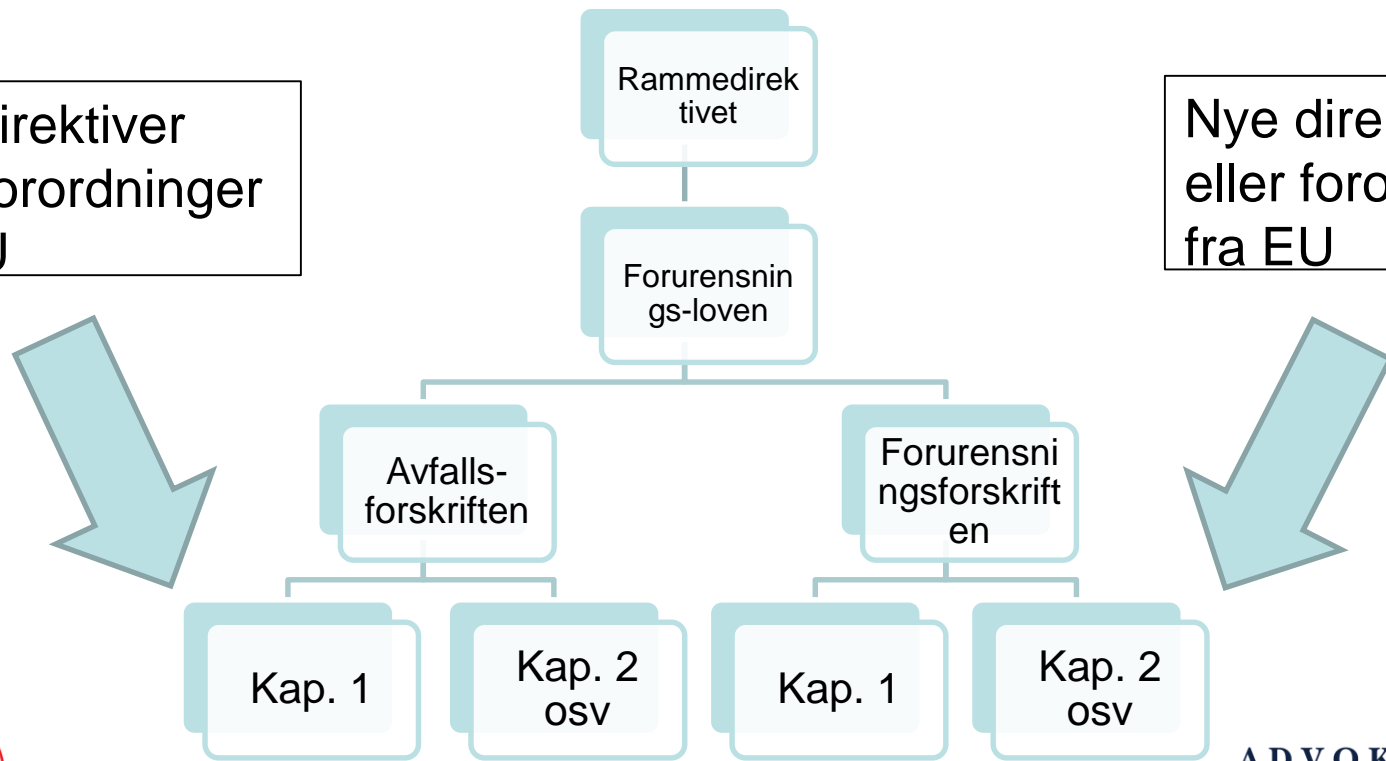
*traktatsbruddsaker holdt utenfor

Norsk gjennomføring

Nye direktiver
eller forordninger
fra EU

Nye direktiver
eller forordninger
fra EU

Fellestrekk i avfallssystemer

- (1) Kontroll på avfallsstrømmene (Den enorme mengden avfall er i seg selv et samfunnssikkerhetsproblem)**
- (2) Avfallet skal ikke føre til skade på helse eller miljø**
- (3) Ressursene i avfallet skal utnyttes**

Spørsmål?

